

Venofarmaka

Jako **venofarmaka** označujeme heterogenní skupinu léčiv užívaných k terapii žilních nemocí, zejména **chronické žilní nedostatečnosti**. Podstatou účinku je **zvyšování tonu žilní stěny**, což vede ke zmenšení průsvitu postižených žil a urychlení odtoku krve (zpomalení krevního toku je jedním z hlavních mechanismů trombózy). Dále působí příznivě na mikrocirkulaci, kde snižují permeabilitu a fragilitu kapilár a zlepšují lymfatickou drenáž. Brání tak vzniku otoku a zlepšují trofiku tkáně. Některá z nich mají i mírný protizánětlivý účinek (tribenosid, kalcium dobesilát). V kombináčnících přípravcích se k některým přidávají dihydrované námelové alkaloidy (DH-ergokristin) pro svůj arteriolodilatační, venotonický a kapilarotonický účinek. Do skupiny venofarmak řadíme i **sklerotizační látky**.

Varixy na pravé dolní končetině

Indikace

Mezi hlavní indikace řadíme:

- primární a sekundární žilní nedostatečnost;
- místní otoky dolních končetin postraumatického a lymfatického původu;
- mikroangiopatie (např. diabetická);
- stavy se zvýšenou fragilitou kapilár;
- hemoroidy.

Kontraindikace

Venofarmaka jsou kontraindikována v **graviditě** a při **laktaci**. Možné je použít pouze kombinaci diosminolu a hesperidinu.

Nežádoucí účinky

Z nežádoucích účinků se mohou vyskytnout:

- alergické kožní reakce;
- mírné zažívací obtíže;
- bolesti hlavy.

Zástupci

Výtažky ze semen

Escin

Jedná se o směs látek izolovaných ze semen jírovce maďalu. Kromě **venoprotektivních** má zejména výrazné **antiedematózní** a **protizánětlivé** účinky. Proto se často používá mimo jiné i v léčbě traumatických a pooperačních otoků a v léčbě vertebrogenních algických syndromů.

Rutin

Pro svůj podpůrný vliv na pevnost a propustnost kapilár se používá jako adjuvantní léčivo v terapii otoků a zvýšené fragility kapilár.

Semisyntetická venofarmaka

Tribenosid

Podává se perorálně u onemocnění žil dolních končetin i rektálně (ve formě čípku) při hemoroidech.

Troxeutin

Lze podat perorálně i parenterálně, pro příznivý vliv na mikrocirkulaci se podává u mikroangiopatií (např. diabetických), adjuvantně u bérkových vředů.

Syntetická venofarmaka

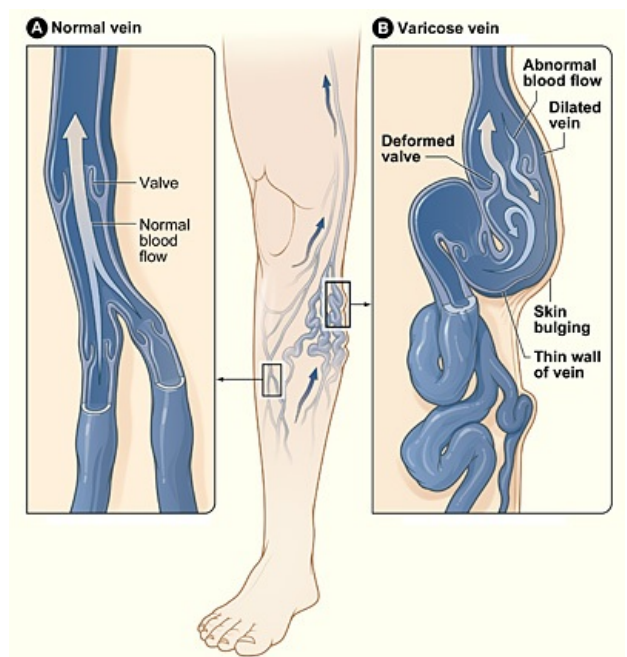

Schéma varixů na DK

Kalcium dobessilát

Významně působí na mikrocirkulaci, má protizánětlivý účinek. Proto kromě onemocnění žil je indikován rovněž u patologických změn v mikrocirkulaci (diabetická retinopatie).

Sklerotizující látky

Po injekční aplikaci do varikózně rozšířené žíly vedou k proliferaci vaziva a následně k obliteraci varixu. Používá se **polidokanol** v 0,5–3% koncentraci.

Odkazy

Související články

- Chronická žilní nedostatečnost
- Primární a sekundární žilní městky

Externí odkazy

- Venofarmaka (česká wikipedie)

Zdroj

- MARTÍNKOVÁ, Jiřina, Stanislav MIČUDA a Jolana CERMANOVÁ. *Vybrané kapitoly z klinické farmakologie pro bakalářské studium : Kardiiovaskulární systém* [online]. ©2000. [cit. 2010-07-19]. <<https://www.lfhk.cuni.cz/farmakol/predn/bak/kapitoly/prednasky/kardio-bak.ppt/>>.